

به نام یگانہ معمار آفرینش

۳۱۰۹۱

مرکز اطلاعات مدارک علمی ایران
تیمتسه مدارک

۱۳۲۹ / ۹ / ۱۶

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان
دانشکده تحصیلات تکمیلی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری

با عنوان

طراحی یک مرکز هنری - فرهنگی به نماد

تداوم گذر تاریخ و هنر

استاد راهنما

دکتر منوچهر مزینی

۸۵۸۱۱

پژوهشگر

گیلدا قانونی

زمستان ۱۳۷۸

(الف)

۳۱۹۱

تقدیم به یگانه معمار آفرینش که فراقیت را برای
ما به ودیعه گذاشت.

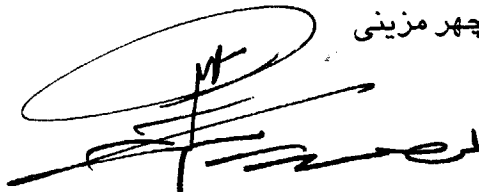
و تقدیم به پدر و مادرم که راه رسیدن به مقصود
را برایم هموار کردند.

به نام خدا

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری خانم گیلدا قانونی با عنوان طراحی یک مرکز هنری -
فرهنگی به نماد تداوم گذر تاریخ و هنر در اصفهان

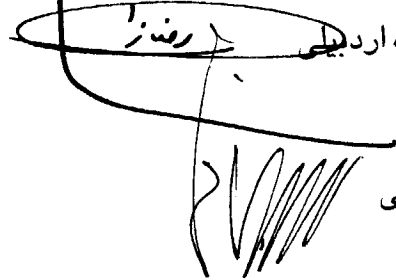
در جلسه مورخ ۷۹/۳/۱۷ تحت نظارت شورای پایان نامه متشکل از اساتید زیر با درجه مورد تأیید قرار گرفت.

استاد راهنما: جناب آقای دکتر منوچهر مزینی

داور: آقای دکتر منصور فلامکی

داور: آقای دکتر مجتبی رضازاده اردبیلی

داور: خانم دکتر هما ایران بهبهانی

مدیر گروه آموزشی کارشناسی ارشد: مهندس رویا مرادی

سرپرست دانشگاه: دکتر محمد حسین متقی

سرپرست کمیته تحصیلات تکمیلی: دکتر محمد حسین متقی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	نوشتار اول: بررسی مسئله
۱	۱- مقدمه.....
۱	۲- شرح کلی مسئله.....
	نوشتار دوم: مطالعات پایه‌ای طراحی میدان
۴	۱- مبانی طراحی میدان.....
۶	۱-۱- بررسی مسئله فضا.....
۶	۱-۱-۱- فضا - زمان.....
۷	۱-۱-۲- فضای کالبدی (قلمرو).....
۱۳	۱-۱-۳- فضای غیر کالبدی (حریم).....
۱۴	۱-۲- بررسی پارامترهای موثر برای طراحی موفق میدان.....
۱۴	۱-۲-۱- میدان در مقیاس چهره (خرد).....
۱۵	۱-۲-۱-۱- هویت میدان.....
۳۳	۱-۲-۱-۲- زیبا شناختی میدان.....
۵۴	۱-۲-۱-۳- بررسی‌های انجام شده در این زمینه.....
۶۴	۱-۲-۲- میدان در مقیاس سیما (متوسط).....
۶۵	۱-۲-۲-۱- هویت عناصر شهری در مقیاس چهره.....
۶۸	۱-۲-۲-۲- خوانایی عناصر شهری در سیمای شهر.....
۶۸	۱-۲-۲-۳- زیبا شناختی عناصر شهری در سیمای شهر.....
۶۹	۱-۲-۲-۴- ارتباط عناصر شهری.....
۷۱	۱-۲-۲-۵- خوانایی و زیبایی شهر.....
۷۲	۱-۲-۳- میدان در مقیاس بیکر (کلان).....

صفحه	عنوان
۷۲	۱-۳-۲-۱- هویت شهر در مقیاس پیکر.....
۷۲	۱-۳-۲-۲- خوانایی شهر در مقیاس پیکر.....
۷۳	۱-۳-۲-۳- زیبا شناختی شهر در مقیاس پیکر.....
۷۵	۱-۳- انواع میدان.....
۲- سیر تکوین و تکامل میدان در دوره‌های مختلف.....	
۱۰۷	۲-۱- شهرهای نخستین.....
۱۰۸	۲-۲- دولت شهرهای یونان.....
۱۱۰	۲-۳- روم و امپراطوری روم.....
۱۲۱	۲-۴- شهرهای قرون وسطی.....
۱۲۶	۲-۵- رنسانس در ایتالیا - فرانسه - اروپا - انگلیس.....
۱۳۱	

نوشتار سوم: روش تحقیق

۱۵۸	۱- تاریخچه شهر اصفهان.....
۱۵۸	۱-۱- وجه تسمیه اصفهان.....
۱۵۸	۱-۲- اصفهان در دوره هخامنشیان.....
۱۶۰	۱-۳- اصفهان در دوره اشکانیان.....
۱۶۰	۱-۴- اصفهان در دوره ساسانیان.....
۱۶۱	۱-۵- اصفهان در اوایل دوره اسلام (قرن ۴).....
۱۶۴	۱-۶- اصفهان در دوره آل بویه و سلجوقیان (۲۲۲-۵۹۴).....
۱۶۶	۱-۷- اصفهان در دوره مغول و بازماندگان آنها.....
۱۶۷	۱-۸- اصفهان در دوره صفویه (۱۰۰۶ تا ۱۱۳۰ هجری).....
۱۶۹	۱-۹- اصفهان در دوره افغانه در اصفهان.....

صفحه	عنوان
۱۶۹	۱-۱۰- اصفهان در دوره قاجاریه.....
۱۷۰	۱-۱۱- اصفهان در دوره پهلوی.....
۱۷۲	۲- موقعیت طبیعی و جغرافیای اصفهان.....
۱۷۲	۲-۱- موقعیت و وسعت.....
۱۷۴	۲-۲- شرایط اقلیمی.....
۱۷۵	۲-۲-۱- مشخصات ایستگاه هواشناسی انتخابی.....
۱۸۰	۲-۲-۲- تعیین جهات بهینه استقرار ساختمان.....
۱۹۱	۲-۲-۳- اقلیم شناسی منطقه.....
۱۹۵	۲-۳- اقلیم و معماری.....
۱۹۵	۲-۳-۱- ویژگی‌های معماری در اقلیم گرم و خشک.....
۱۹۶	۲-۳-۲- شکل‌گیری معماری در رابطه با مسائل اقلیمی.....
۱۹۹	۲-۳-۳- نور پردازی طبیعی در اقلیمهای گرم و خشک.....
۱۹۹	۲-۳-۴- تهویه ساختمان.....
۲۰۰	۲-۳-۵- انتخاب مصالح ساختمانی متناسب با اقلیم.....
۲۰۱	۲-۳-۶- انتخاب فرم ساختمان در رابطه با اقلیم.....
۲۰۲	۲-۳-۷- تعیین فرم ساختمانهای بزرگ.....
۲۰۳	۳- مطالعات اقتصادی.....
۲۰۸	۴- مطالعات فرهنگی.....
۲۰۹	۵- مطالعات جمعیتی.....
۲۱۳	۶- مطالعات کالبدی اصفهان.....

صفحه	عنوان
۲۱۳	۶-۱- شناخت وضع موجود.....
۲۱۳	۶-۱-۱- روند توسعه شهر اصفهان.....
۲۱۳	۶-۱-۲- تقسیمات شهری اصفهان.....
۲۱۴	۶-۱-۳- استخوانبندی و ستون فقرات شهر اصفهان.....
۲۱۸	۶-۱-۳-۱- میدان عتیق.....
۲۲۱	۶-۱-۳-۲- بازار.....
۲۲۱	۶-۱-۳-۳- میدان نقش جهان.....
۲۲۹	۶-۱-۳-۴- بازارچه حسن آباد.....
۲۳۱	۶-۱-۳-۵- چهارباغ صدر.....
۲۴۰	۶-۱-۳-۶- پل خواجه.....
۲۴۱	۶-۱-۳-۷- چهارباغ امین آباد.....
۲۴۴	۶-۱-۳-۸- تخت پولاد.....
۲۴۸	۶-۲- طرحهای پیشنهادی در راستای توسعه.....
۲۴۸	۶-۲-۱- سیر تکوین نقشه شهر اصفهان.....
۲۵۵	۷- مطالعات حوزه فراگیر طرح.....
۲۵۶	۷-۱- شناخت وضع موجود.....
۲۵۶	۷-۱-۱- جایگاه و موقعیت منطقه.....
۲۵۹	۷-۱-۲- تقسیمات منطقه.....
۲۶۲	۷-۱-۳- جمعیت و تراکم.....
۲۶۳	۷-۱-۴- کاربری اراضی.....
۲۷۰	۷-۱-۵- کاربری های خدماتی.....
۲۷۲	۷-۱-۶- سیمای حجمی منطقه.....
۲۷۳	۷-۲- پیشنهادات طرح جامع.....
۲۷۴	۷-۲-۱- جمعیت و تراکم.....

صفحه	عنوان
۲۷۴	۷-۲-۲- سطوح و سرانه کاربری‌ها.....
۲۷۴	۷-۲-۳- شبکه معابر.....
۲۷۵	۷-۲-۴- نحوه توزیع کاربری‌های خدماتی.....
۲۷۶	۷-۳- پیشنهادات طرح تفصیلی.....
۲۷۷	۷-۳-۱- جمعیت و تراکم.....
۲۷۸	۷-۳-۲- استخوانبندی پیشنهادی در منطقه.....
۲۷۸	۷-۳-۳- ارتباطات پیشنهادی.....
۲۸۱	۷-۳-۴- ساختار خدماتی منطقه.....
۲۸۴	۷-۳-۵- کاربری اراضی.....

نوشتار چهارم: مبانی طراحی مجموعه

۲۹۰	۱- مبانی عملکردی مجموعه.....
۲۹۰	۱-۱- انواع فضاها و اهداف ایجاد آنها.....
۲۹۳	۱-۱-۱- اهداف ایجاد فضاهای آموزشی و پژوهشی هنر.....
۲۹۴	۱-۱-۱-۱- اهداف آموزشی.....
۲۹۶	۱-۱-۱-۲- اهداف پژوهشی.....
۲۹۸	۱-۱-۲- اهداف ایجاد فضاهای فرهنگی - فراغتی.....
۳۰۰	۱-۱-۳- اهداف ایجاد فضاهای ورزشی - تفریحی - تجاری.....
۳۰۰	۱-۱-۴- اهداف قسمت‌های تجاری - فرهنگی.....
۳۰۰	۱-۲- فضاهای آموزشی - پژوهشی هنر.....
۳۰۳	۱-۲-۱- فضاهای پژوهشی هنر.....
۳۰۴	۱-۲-۱-۱- کارگاه نقاشی.....
۳۰۵	۱-۲-۱-۲- کارگاه نقاشی دیواری.....
۳۰۶	۱-۲-۱-۳- کارگاه طراحی.....
۳۰۶	۱-۲-۱-۴- کارگاه سفال.....

صفحه	عنوان
۳۰۷ ۱-۲-۱-۵- کارگاه لعاب کاری
۳۰۸ ۱-۲-۱-۶- کارگاه عمومی مجسمه سازی
۳۰۸ ۱-۲-۱-۷- کارگاه چوب
۳۰۹ ۱-۲-۱-۸- کارگاه بافت
۳۱۰ ۱-۲-۱-۹- کارگاه خاتم سازی
۳۱۳ ۱-۲-۱-۱۰- کارگاه قلم کار (چاپ باتیک)
۳۱۵ ۱-۲-۱-۱۱- کارگاه قلم زنی
۳۱۶ ۱-۲-۱-۱۲- سالن تمرین موسیقی
۳۲۰ ۱-۲-۲- فضاهای پژوهشی - علمی
۳۲۰ ۱-۲-۲-۱- سمعی و بصری
۳۲۱ ۱-۲-۲-۲- انفورماتیک
۳۲۲ ۱-۲-۳- فضاهای آموزشی
۳۲۲ ۱-۲-۳-۱- کلاس های نظری
۳۲۶ ۱-۲-۳-۲- سالن کنفرانس
۳۲۷ ۱-۲-۳-۳- اتاق های انفرادی
۳۲۷ ۱-۲-۴- کتابخانه
۳۳۱ ۱-۲-۵- اداری
۳۳۱ ۱-۳- فضاهای فرهنگی - فراغتی
۳۳۱ ۱-۳-۱- نمایشگاه و گالری
۳۳۹ ۱-۳-۲- سالن چند منظوره
۳۴۱ ۱-۳-۳- سالن موسیقی
۳۴۱ ۱-۳-۴- سالن نمایش فیلم سه بعدی
۳۴۲ ۱-۴- فضاهای ورزشی - تفریحی
۳۴۲ ۱-۴-۱- استخر و سونا
۳۴۴ ۱-۴-۲- نمایشگاه گل

صفحه	عنوان
۳۴۵	۱-۵- فضاهای تجاری - تفریحی.....
۳۴۵	۱-۵-۱- رستوران.....
۳۴۶	۱-۵-۲- کافه تریا.....
۳۴۷	۱-۵-۳- فروشگاه.....
۳۴۸	۱-۶- فضاهای خدماتی.....
۳۴۸	۱-۶-۱- مدیریت مجموعه.....
۳۴۸	۱-۶-۲- پارکینگ.....
۳۴۹	۱-۷- جداول سرانه و انواع فضاها.....
۳۶۶	۲- موقعیت طرح.....
۳۶۶	۲-۱- دلایل انتخاب سایت.....
۳۷۰	۲-۲- مشخصات زمین.....
۳۷۴	۲-۳- تجزیه و تحلیل سایت.....
۳۷۶	۳- استراکچر طرح.....
۳۷۶	۳-۱- سیستم پیش ساخته.....
۳۷۸	۳-۲- خرابای فضایی (SPACE FRAME).....
۳۸۰	۳-۳- غشاء.....
۳۸۴	۳-۴- پوسته.....
۳۸۵	۳-۵- گنبد مشبک.....
۳۸۸	۴- ایده‌های طرح.....
۴۰۸	نوشتار پنجم: گزارش تصویری.....
	فهرست منابع و مآخذ

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۶۵	نمودار (۲-۱) - ارتباط عناصر شهری در مقیاس سیما و چهره.....
۷۳	نمودار (۲-۲) - ارتباط عناصر شهری در سه مقیاس چهره - سیما - پیکر.....
۷۴	نمودار (۲-۳) - ارتباط طراحی موفق شهر با انسان.....
۱۸۳	نمودار (۳-۱) - بیوکلیماتیک ساختمانی.....
۱۸۳	نمودار (۳-۲) - موقعیت و زوایای تابش خورشید در عرض جغرافیایی ۳۳ درجه اصفهان.....
۱۸۴	نمودار (۳-۳) - تقویم نیاز به سایه و آفتاب.....
۱۸۶	نمودار (۳-۴) - گلبادهای ماهانه اصفهان.....
۱۸۶	نمودار (۳-۵) - گلبادهای فضای و سالانه اصفهان.....
۳۰۷	نمودار (۴-۱) - مراحل کار سفالگری.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۱۷۵	جدول (۳-۱) - مشخصات ایستگاه سینوپتیک اصفهان.....
۱۷۶	جدول (۳-۲) - مقادیر بارندگی ماهیانه در طی سال‌های ۱۳۴۳-۶۳.....
۱۷۷	جدول (۳-۳) - محاسبه میانه ۵ ساله متحرک بارندگی سالیانه ایستگاه.....
۱۷۹	جدول (۳-۴) - میانگین ۲۰ ساله وضعیت درجه حرارت، روزهای یخبندان و ساعات آفتابی.....
۱۸۰	جدول (۳-۵) - میزان حداکثر و حداقل و میانگین نم نسبی در ماههای گوناگون طی سالهای ۱۳۴۳-۶۳.....
۱۸۵	جدول (۳-۶) - موقعیت خورشید در ساعات مختلف روز در شهر اصفهان.....
۱۸۷	جدول (۳-۷) - دمای موثر سالیانه شهر اصفهان در مدت دو ساعت به دو ساعت.....
۱۸۹	جدول (۳-۸) - سرعت متر بر ثانیه و تعداد دفعات وزش باد در خلال فصول مختلف ایستگاه سینوپتیک اصفهان.....
۱۹۰	جدول (۳-۹) - متوسط سرعت ماهانه باد (متر بر ثانیه) در جهات مختلف و در ارتفاع ۲ متری.....
۱۹۳	جدول (۳-۱۰) - نحوه تقسیم‌بندی اقلیم برحسب شاخص‌های سه گانه در ایران.....
۱۹۸	جدول (۳-۱۱) - اصول رعایت شده در معماری بومی مناطق اقلیمی چهارگانه ایران.....
۲۰۴	جدول (۳-۱۲) - تعداد و درصد شاغلین در بخشهای اقتصادی طی سالهای ۱۳۳۵-۶۵.....
۲۰۵	جدول (۳-۱۲) - محل اسکان کارکنان کارگاههای بزرگ صنعتی استان اصفهان در سال ۱۳۶۳.....
۲۰۷	جدول (۳-۱۴) - چگونگی توزیع اشتغالات در شهر اصفهان و ناحیه شهری صنعتی طی سالهای ۱۳۶۵-۷۵.....
۲۰۸	جدول (۳-۱۵) - درصد شاغلین در بخشهای مختلف خدماتی در سال ۱۳۶۳.....
۲۱۰	جدول (۳-۱۶) - جمعیت و تعداد خانوار شهرستان‌های استان اصفهان سال ۱۳۷۰.....
۲۱۱	جدول (۳-۱۷) - جمعیت شهرستان اصفهان طی سالهای ۱۳۷۵-۴۵.....
۲۱۱	جدول (۳-۱۸) - ساخت جنسی جمعیت شهرستان طی سالهای ۱۳۴۵-۷۵.....
۲۱۲	جدول (۳-۱۹) - جمعیت شهرستان اصفهان برحسب گروههای سنی به تفکیک جنس و نسبت جنسی در سال ۱۳۷۰.....
۲۶۰	جدول (۳-۲۰) - موقعیت و مساحت قطعات شهری در منطقه ۶.....
۲۶۳	جدول (۳-۲۱) - تراکم ناخالص در قطعات مختلف منطقه ۶.....

صفحه	عنوان
۲۶۵	جدول (۳-۲۲) - سطوح شهری و آزاد کاربری‌های منطقه ۶
۲۶۶	جدول (۳-۲۳) - سهم کاربریهای شهری و سطوح آزاد از کل منطقه
۲۶۶	جدول (۳-۲۴) - پراکندگی نسبی کاربری‌های شهری و سطوح آزاد در قطعات شهری
۲۶۷	جدول (۳-۲۵) - سطح موجود کاربریهای شهری و آزاد به تفکیک قطعات شهری
۲۷۱	جدول (۳-۲۶) - سرانه کاربری‌های خدماتی در شهر اصفهان
۲۸۶	جدول (۳-۲۷) - مقایسه سطوح و سرانه کاربری‌های وضع موجود و پیشنهادی
۲۸۷	جدول (۳-۲۸) - سطح کاربریهای خدماتی پیشنهادی منطقه ۶
۳۲۳	جدول (۴-۱) - نوع و مشخصات میز و صندلی درون کلاسها
۳۲۵	جدول (۴-۲) - فواصل پیشنهادی صندلی از مسیرهای عبوری
۳۳۰	جدول (۴-۳) - ظرفیت قفسه های کتاب بر حسب موضوع کتاب
۳۳۰	جدول (۴-۴) - ابعاد کتاب بر حسب آمار انگلیسی
۳۴۹	جدول (۴-۵) - سرانه فضاهای اداری
۳۵۰	جدول (۴-۶) - سرانه فضاهای کارگاه بافت و کارگاه چوب
۳۵۱	جدول (۴-۷) - سرانه فضاهای کارگاه سفال و لعاب
۳۵۲	جدول (۴-۸) - سرانه فضاهای کارگاه مجسمه سازی و آتلیه نقشه کشی
۳۵۳	جدول (۴-۹) - سرانه فضاهای کارگاه چاپ باتیک و کارگاه قلمزنی
۳۵۴	جدول (۴-۱۰) - سرانه فضاهای آتلیه نقاشی و نقاشی دیواری و کتابخانه
۳۵۵	جدول (۴-۱۱) - سرانه فضاهای سمعی و بصری و کلاس‌های تئوری
۳۵۶	جدول (۴-۱۲) - سرانه فضاهای نمایشگاه و کارگاه مرمت
۳۵۷	جدول (۴-۱۳) - سرانه فضاهای اداری نمایشگاه و سینمای کروی
۳۵۸	جدول (۴-۱۴) - سرانه فضاهای خدماتی تالار موسیقی
۳۵۹	جدول (۴-۱۵) - سرانه فضاهای تالار موسیقی و فضاهای آموزش عملی موسیقی
۳۶۰	جدول (۴-۱۶) - سرانه فضاهای سالن چند منظوره
۳۶۱	جدول (۴-۱۷) - سرانه فضاهای نمایشگاه گل و استخر
۳۶۲	جدول (۴-۱۸) - سرانه فضاهای آشپزخانه رستوران
۳۶۳	جدول (۴-۱۹) - سرانه فضاهای رستوران و کافه تریا
۳۶۴	جدول (۴-۲۰) - سرانه فضاهای بازارچه و اداری کل مجموعه
۳۶۵	جدول (۴-۲۱) - سرانه فضاهای کل مجموعه

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۸	تصویر (۱-۲) - قسمتی از نقشه رم.....
۸	تصویر (۲-۲) - تعریف فضا به وسیله عناصر افقی.....
۹	تصویر (۲-۳) - سطح فرورفته - مرکز میدان راکفلر.....
۹	تصویر (۲-۴) - تعریف فضا بوسیله عناصر عمودی.....
۱۰	تصویر (۲-۵) - رم میدان سنت پیتر.....
۱۰	تصویر (۲-۶) - سیه‌نا میدان دل کمپو.....
۱۱	تصویر (۲-۷) - رم میدان دل کمپیدولیو.....
۱۲	تصویر (۲-۸) - میدان پمپنی.....
۱۲	تصویر (۲-۹) - پرینه پلان میدان عمومی و اطرافش.....
۱۳	تصویر (۲-۱۰) - خلاصه‌ای از انواع عناصر تعریف کننده فضا.....
۱۶	تصویر (۲-۱۱) - رابطه بین نسبت ارتفاع به عرض و ایستا و پویا بودن فضا.....
۱۷	تصویر (۲-۱۲) - رابطه بین نسبت ارتفاع به عرض در چند نمونه فضا در شهرهای ایران.....
۱۸	تصویر (۲-۱۳) - ارتفاع ناهماهنگ.....
۱۸	تصویر (۲-۱۴) - ارتفاع هماهنگ.....
۱۹	تصویر (۲-۱۵) - عناصر برج مانند در میدان نقش جهان اصفهان.....
۱۹	تصویر (۲-۱۶) - عنصر برج مانند.....
۲۰	تصویر (۲-۱۷) - تعقر بدنه‌ها.....
۲۱	تصویر (۲-۱۸) - تعقر بدنه‌ها.....
۲۱	تصویر (۲-۱۹) - تعقر بدنه‌ها.....
۲۲	تصویر (۲-۲۰) - نحوه برخورد با ورودی.....
۲۴	تصویر (۲-۲۱) - کف سازی میدان.....
۲۶	تصویر (۲-۲۲) - محور بصری انتظام بخش در باسیلیکوی سن مارکو.....
۲۸	تصویر (۲-۲۳) - مجسمه در پلازای چیس منهاتان بانک.....
۲۹	تصویر (۲-۲۴) - مجسمه اولیه در پلازای بانک آمریکا.....
۳۱	تصویر (۲-۲۵) - پلازا یونایتد نیشنز.....